Ч. 180 (11.148). Львів, неділя 14. серпня 1927. Poeztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ і АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

У воріт смерти.

Львів, 13. серпня 1927.

Тихомирний вакаційний спокій з тзв. огірковим сезоном порушили не лише нечувані елементарні нещастя, що минулого місяця навістили майже всі частини світа, але може ще більше глибока трагедія двох людей — Сакко і Ванцетті, — що від шістьох літ стоять у воріт смерти. Від трьох тижнів сторінки всіх газет переповнені вістками про трагічну справу Сакко і Ванцетті. Порушене нею все людство, громадянство обох півкуль, чинники громадянські й офіційні, уряди держав, професійні й гуманітарні установи, політичні партії. А зацікавлення долею двох засудженців супроводжається не лише грімкими протестами, генеральними страйками, але й бомбовими вибухами, що спричинюють непомірні великі матеріяльні шкоди й пожирають нові невинні жертви, вкриваючи жалібною габою цілі сім'ї.

З першого погляду видається дивним, що в добі воєн і революцій, які так дуже обезцінили людське життя, в добі масових розстрілів, дикої пімсти побідників над побідженими, представників одної суспільної кляси над другою, в добі нестримної „інфляції“ крови — громадянська думка виявилася такою чуткою до незавидної долі двох людей, які ще недавно не були нікому відомі. А одначе сьогодні ці два прізвища стали не лише відомими у всьому світі, але й стали прапором для тих, які — не жаліючи ні життя, ні майна — свого і чужого — виступили до бою за потоптану справедливість.

Яким-же чином Сакко і Ванцетті здобули такий небувалий розголос, рівний, а може й більший, від популярности найбільших винахідників, здобувців, покорителів природи, державних мужів і... фільмових акторів та циркових линвоскоків? Яким-же чином ці непомітні люди виросли на героїв дня, навіть на героїв нашого часу, стали предметом кривавої боротьби, зовом, що потряс міліонами?

Понура трагедія, їх важкі терпіння, жахом пройма́юча новітня інквізиція — ось що струснуло сумлінням світового громадянства. Та послухаймо історії, яка довела Сакка і Ванцетті до воріт смерти, перед якими оба засудженці від шістьох літ серед невимовних душевних терпінь „покинули всяку надію“, а яке то почування ще й сьогодні зловіщо ваготить над ними:

Дня 15. квітня 1920 р. пятьох озброєних бандитів напало на двох службовців фабрики взуття в Саус-Брейнтрі в стейті Массачузетс, які везли зі собою 15 тисяч долярів. Нападених убито і ограблено. Вбивці пропали, як камінь у воду, зі своєю добичею. Наочні свідки цеї чисто бандитської події в своїх — до речі кажучи — суперечних зізнаннях ствердили, що спричинники нападу і вбивства мали чужинецький вигляд. Деякі стверджували, що це італійці. На основі цих вказівок поліція 5. травня 1920 р. арештувала двох італійських анархістів, а саме службовика тої фабрики взуття Миколу Сакко і вуличного торговця риб Вартоломея Ванцетті. При них найдено зброю. Арештовані, мабуть лякаючись висилки з краю, як підозрілі чужоземці, давали суперечні відповіди щодо походження посіданих револьверів. Ця суперечність викликала підозріння влади, внаслідок чого арештованих притягнено до відповідальности за мниму участь в грабунковому нападі і вбивстві двох службовиків фабрики взуття. Сакко і Ванцетті, не зважаючи на рішуче заперечення своєї вини, суд присяжних під впливом пересадного „патріотизму“ прокуратора Кацмана признав винними, а суддя Теєр видав смертний присуд. Апеляційна інстанція підтвердила засуд. Та видно, що докази, на основі яких видано такий суворий присуд, були недостаточні і сумнівні, коли виконання кари смерти відложено.

Ліві кола були глибоко потрясені цим безосновним присудом. Почалась агітація і протести. Вкінці справу взяла в свої руки Ліга оборони прав людини, надаючи їй широкого розголосу. Таким чином з ґрунту правничого справа Сакко і Ванцеті перейшла на ґрунт політичний і соціяльний. Наступила гостра кампанія проти американського судівництва.

Під впливом протестуючої акції зупинено виконання присуду, однак всі заходи щодо перегляду справи засудженців були безуспішні. Сакко і Ванцеті перебули повних шість літ у тюрмі біля страшного електричного крісла, постійно вижидаючи смерти, переходячи крізь горнило невимовних душевних потрясень і терпінь. Тут справа вже не в самому безосновному засуді, але в тій страшній інквізиції, в тій непоборній впертости, в тому садизмі, з яким день в день вбивано засудженців. А проте серед невимовних терпінь з придавлених грудей Ванцетті виривалися пісні про волю.

„Ноги наші ланцюгами скуто —
Відбуваємо покуту,
Лежимо в сутінку гнітучо-сірому —
Відбуваємо покуту.
Та віримо:
Местники стануть ще за нами,
Вирвуть нас із тої проклятої ями
І вчуємо довкола крик побідний:
Світ свобідний! свобідний!
вже свобідний!“

І хоч Ванцетті співав про важке життя всіх невільних, то всеж таки найшлися і местники, які почали акцію за увільненням засуджених. Та консервативні американські кола були непохитні. Добачуючи в протестаційній акції напад на американське судівництво, почали вони робити натиск в напрямі затвердження присуду. Мессечузетський ґубернатор Фулер затвердив присуд і на 10. серпня (опісля на 11. серпня) призначено виконання кари смерти на Сакко і Ванцетті.

Тоді розшалілася страшна буря в цілому світі, якої поодинокі етапи мали ми нагоду слідити на протязі останніх трьох тижнів.

Шість літ побуту в тюрмі при смертоносному електричному кріслі, шість літ під завішеним мечем Дамокля, шість літ невимовного животіння на межі життя і смерти — цеж кара без порівнання страшніша, як сама смерть, — колиб навіть оба засудженці були винні. А щож говорити, коли вони невинні, а щонайменше, коли їх вина є сумнівною!

Тому й не диво, що знявся в світі такий стихійний гураґан, який потряс усім людством. Цей гураґан, схожий до лявіни, що в своюму розгоні забрала безліч неповинних жертв, потряс вкінці і закам'янілими представниками американської справедливости. Виконання смертного засуду на Сакко і Ванцетті відложено. Та це ще не кінець траґедії.

Співучасть всього світа до долі Сакко і Ванцетті є випливом гуманности, є проявом збудження приспаного сумління світа. Не зважаючи на понурі, криваво-руїнницькі маніфестації, що супроводжають протестаційну акцію, є це може один з найкращих і найблагородніших відрухів світового громадянства в обороні правди і справедливости. А ту потоптану справедливість персоніфікують собою Сакко і Ванцетті.

Витаючи пробудження приспаного і закам'янілого сумління людства, дозволимо собі додати, що ще більш величньою і благородною булаб оборона справедливости, її сутніх елементів, колиб всі вільні стали в обороні всіх поневолених, не лише одиничних, але й збірних індивідуальностей — народів. Аж тоді той крик, що сьогодні зрушує основи світа, був би криком побідним.

В справі виховання наших дівчат.

(Голос педаґоґа.)

Бідькаємося, що робити нам з дітьми. Ми раді-б їм неба прихилити, а тут де не глянь — всюди колоди, перепони, хоч сядь тай плач.

Добрі люди ломлять собі також голови й пишуть рецепти на ліки, але аптикарі не препарують їх, пацієнти не прислухуються до добрих рад і стрімголов бредуть утертим шляхом, не зважаючи на перестороги.

Кілько то було дописів про закладання промислових мужеських і дівочих шкіл, кілько перестороґ перед обминанням середніх шкіл, а навіть були голоси за звиванням тих установ — а все таки читачі покивали головами, а суспільність не може рішитися завернути з битого шляху. Зворот прийде: його викличуть самі обставини, але еволюційно, а не революційно.

Серед дописів є деякі поважні, основно подумані, але не жаль, обертаються у вузеньких рамцях галицького світу. Ось візьмім справу освіти й виховання дівчат. В останніх роках витворилася у нас звичка посилати в більшій скількости дівчата до шкіл. Не розберу, чи це вийшло ізза наслідування у нас поляків чи жидів, чи це є випливом потреби народу. Хто то давніше, і то не так давно, видав, щоб дочки нашої інтеліґенції духовної і світської кінчили гімназії, йшли на університети, ходили до учительських семінарій? Вселюдна школа, відтак виділова, скажім, в Яворові СС. Василіянок або Вірменок у Львові вповні вистарчали — а білих круків жіночого роду, що вчилися за границею, було дуже мало. Нині всі школи, особливо жіночі, переповнені. Гляньмо в неділі на ті непроглядні ряди учениць, які вужем сунуть до церков, гляньмо на скількість жидівської жіночої молоді — цеж десятки тисяч! Цей приклад потягнув за собою менші міста й села. Хто їздить шкільними поїздами, бачить і сотки доїзджаючої жіночої молоді.

Серед тих соток тисяч польської і жидівської молоді зникаючий процент творить, як знаємо, жіноча молодь українська. В одній львівській кураторії є 22 польські семинарії жіночі приватні, а державних жіночих є 8, разом-же 30 крім вищих курсів і кількох коедукаційних. В цій кураторії є українських приватних семинарій 8, а державних 2, разом 10, тож ледви третина. Загально-освітніх середніх польських шкіл є понад 30 державних! Українських середніх приватних шкіл є 6 коедукаційних і 5 чистодівочих разом 11 (третина). Мистецьких польських 4, українська 1. Фахових чистодівочих приватних 9, коедукаційних 7, разом 16. Українська приватна коедукаційна 1 і декілька варстатів. Державних польських 2, українських 0.

Це може й не зовсім повне зіставлення свідчить, що на території львівського, станиславівського і тернопільського воєвідств, де є українське населення в більшости, наша жіноча молодь становить не третю, а ледви яку пяту часть польської молоді! А одначе різні поважні люди, бачучи, що наша жіноча молодь після одержання патентів на народні учительки не може добитися посади, промовляють за знесенням і тих шкіл, як нам непотрібних... Зазначу тут, що ми не брали під увагу Волині, Підляша і Полісся, де відношення нашої жіночої молоді до польської, жидівської і російської є зовсім мінімальне.

Нас так виховано і це покутує і ще довго буде на нашу шкоду у нас покутувати, що діти на те посилаються на науку й дається їм освіту, щоб вони зараз мали посаду. Забуваємо, що освічена, здорова людина скорше може пробитися через життя, як неосвічена, якій лишається лишень фізична сила. Питаю: Чиж наша жіноча молодь має бути лишень фільварчними й міськими служанками, чиж нашому ремісникові, крамареві, купцеві, а навіть селянинові непотрібна жінка, яка моглаб бути доброю помічницею, а її світогляд був інший, ширший як дотепер. Не забуваймо про це, що нинішні вимоги життя зовсім не ті, що були тому 10—20 літ, а нинішнє село зовсім неподібне до давнішого!

Якже ми представляємо собі завдання жінки? Вона має бути матірю молодого покоління, має це покоління виховувати, отже не тільки передавати йому дотеперішні надбання культури, але уможливлювати поширювання її, вщіпляти любов і пошану до народніх ідеалів і рідньої мови, вести домашнє ґаздівство, бути помічницею мужа й доброю господинею. Гляньмо кругом себе а переконаємося, що в родинах, де кермо спочиває в руках такої жінки, царить як не добробут, то бодай вдоволення. Там інакше, в новім дусі ведуться діти і такі родини є в пошані у інших.

Щоб жінка могла сповнити на-

…лія своє трудне завдання, повинна здержати відповідне виховання і підготовання. Чим котрий нарід має більшу скількість освічених і добре вихованих та до життя підготованих жінок, тим він спокійніший за свою долю, за долю свого покоління. Тому кожний нарід дбає про відповідну скількість своїх шкіл, про їх устрій і не жалує вкладу на них, бо знає, що хоча школа не дасть дитині безпосередньо удержання у виді посади, то вложений вклад не змарнувався, бож нарід зискав повну кількість освічених матерей, робітниць на народній ниві.

У нас менше звертали увагу на виховання й освіту жінок. Що найвище віддавали ми доньки до виділової школи — і на тім звичайно кінчилося. Доплив нашої молоді до учительських семінарій не такий давний, а що наша інтелігенція, особливо духовна, була проти займання посад учительок своїми доньками по наших селах, то це вийшло тільки на шкоду нашого народу.

Тому ми не повинні знеохочувати наших людей посилати дівчата до середніх шкіл, не здержувати цього напряму, а радше всіх заохочувати. Річчю політиків і репрезентантів народу є виборювати право, щоб наші учительки виховували діти свого народу, щоб виховання і навчання по школах відповідало нашим народнім ідеалам, бож це основа існування нашого народу.

Не перечу, що надання практичнішого напряму в жіночих школах, закладання фахових шкіл і т. д. є потрібне, але покищо вдоволятися мусимо тими школами, які є. Бож фахових шкіл у нас по правді ще нема.

Котраж зі шкіл є кориснішa для дівчат: гімназія чи семінарія? Коли дівчина думає йти на університет, і тому відповідають її спосібности й матеріяльне забезпечення, тоді відповідає їй гімназія, хоч вона до практичнього життя, до сповнення обовязків жінки, матери й ґаздині менше приготовляє. Семинарія дає заокруглені відомости в меншому обсязі, але триває коротше й вимагає меншого грошевого вкладу. Як будуча мати, побирає дівчина знання, як виховувати дитину (педольоґія), а дальше вона вчиться виховання в ріжних народів, пізнає гігієну і практично вправляється у веденні дітей. Наука рисунків, ручних робіт, співу й музики не тільки будить естетичні почування, але будучій ґаздині, матері все те придасться. Крім тих наук дівчина в семинарії вивчує рідну мову, літературу, історію і інші предмети, подібно як в гімназіях — з виїмкою латини і греки. Хто знає устрій і наукові програми семинарій і гімназій, той признасть, що семинарії скорше надаються для жіночої молоді, як гімназії. Ходить лишень про те, щоб не привязувати цілої ваги до того, що укінчена семинаристка мусить займати учительську посаду, а як того осягнути в найблизшому часі не можна, то зараз казати, що заклади ці непотрібні, отже треба їх знести.

Справа уложення такої шкільної програми, яка відповідалаб у повні потребам жіночої молоді, трудна й не дасться легко перевести, а в додатку не від нас самих вона залежить. Наші товариства можуть її опрацювати, посли домагатися введення її в життя, але саме це остаточне залежить від чужих нам чинників.

Щож до введення до учительських семинарій нових предметів, от хочби домашнього господарства, такого потрібного специяльно жінкам, то це може статися щойно з хвилею обмеження теоретичних предметів, бож час праці в цих школах триває вже тепер по 6—7 годин денно.

Цих кілька уваг подав я спонуканий деякими дописами, автори яких мабуть менше вглублялися в дійсні потреби нашого народу і з легким серцем позносилиб дотеперішні наші школи.

Р.

За океаном.

Свято діямантового ювилею Канади в Едмонтоні.

(З приватного листа.)

І вам у старім краю буде цікаво мати образ того, як у нас, у канадійських містах, святкують діямантовий 60-літній ювилей Конфедерації Канади. А особливо вам цікаво буде знати, як це свято святкують канадійські українці. От і тому подаю вам образ того свята в Едмонтону, де я живу.

Уявіть собі, що стоїте на вулиці і приглядаєтеся й бачите, як великі маси нашого народу йдуть походом. Попереду двох громадян із синьо-жовтими лентами, на яких видніє напис, що вказує на те, що це український похід. А за ними козацький старшина на сивім коні веде відділ козаків на конях з витягненими шаблюками, всі в козацьких строях. Перших трьох везе прапори. Ліворуч український прапор з тризубом, а праворуч канадійський. По середині між ними їде анґлійський кінночик (рівнож українець) у британсько-канадійськім уніформі. За ними посувається звільна віз зі снопами збіжжя. Коні прибрані в синьожовті бандери. На возі у всіх рогах наша дітвора в народніх строях вимахує синьо-жовтими і канадійськими прапорами. Дітвора сидить на пірамідально збудованих лавках, а на верху піраміди сидить дівчина, оповита вінком пшениці з британсько-канадійським прапором у руках.

За возом ішли жінки й дівчата, прибрані в народні весільні строї, а за ними поступали чоловіки з синьо-жовтими лентами. Похід замикав другий відділ козаків на конях. Канадійці витали похід гучними оплесками.

В годині 8. вечером виступали знова в парку на арені українські співаки і танцюристи школи Авраменка в українських строях і там рівнож греміли оплески анґлійської публики, яка була захоплена нашими національними танцями.

Такий день зробив більше для пропаґанди доброго українського імени, як не знати які віча чи брошури. Культура нашого народу знайшла тут свій вислів, українське імя зросло на повазі й силі. А заслуга в тім головно Українського Народнього Дому й Українського Інституту ім. Грушевського, бо головно ті оба товариства занялися улаштуванням цього свята. Через релігійні і політичні роздори не взяли участи православні і большевики, а того не повинно бути. Такі маніфестації повинні нас обєднувати і хоч у таких хвилях повинні ми, українці, виступати як одна родина. Тимбільше, коли такі виступи приносять честь українському імени.

Смерть Емілії Струтинської.

Читаємо в американській „Свободі": В санаторії для нервово хорих коло Шикаґа померла дня 8. липня Емілія з Січинських Струтинська, жінка о. Миколи Струтинського, українсько-католицького пароха Нантиковку, Па. Покійна ціле своє життя займалася живо публичними справами й була відома як одна з найбільше ідейних українських жінок. Де тільки вона перебувала, в Калуші, Львові, Шикаго — всюди гуртувала й орґанізувала наших людей, головно жінок. Для українського жіноцтва в Америці вона яких десять літ тому стала видавати в Шикаґо журнал „Рання Зоря", який загинув серед байдужности громадянства. Вона поспішала з помічю кожній приватній людині, яка тільки до неї звернулася. Коли її діти вже покінчили школи, вона приняла до свого дому сироту одної української родини, щоб йому заступити матір. Крім мужа вона полишила дочку, паню Марію Ґембаль та сина д-ра Миколу Струтинського, адвокатського концинієнта в Галичині.

Здичіння.

Середновічні відносини на Лемківщині.

Пишуть нам:

Як лиш села Королева Руська і Богуша в повіті грибівськім перейшли на православіє, Перемишль прискорив надати туди постійного греко-кат. священика. Наданому священикові селяни, маючи в руках ключі, не хотіли відчинити церкви, бо уважали її за власність громадську, котрою громада довільно може розпоряджатись. Щойно за поручення староства церкву рано відчинили, а сторожа цілий день вартувала, щоби священик чого з церкви не взяв. Коли ж і православний піп приїхав на постійно, депутація з обох громад поїхала до староства, домагаючись віддання церкви православним. Староство, очевидно тому доманню відмовило, тому православне богослуження відбувається в домі, в якім раньше була жидівська божниця, а відтак коршма.

За такий оборот справи хтось очевидно піддав населенню виявити свій гнів, себто вигнати з села греко.-кат. священика, який до того був „русским". І ось зібралося поверх двох сотень баб і дівок з обох сіл, напали на приходство, підступом виплекали священика з мешкання, а коли парох найшовся на подвірю, заступили йому дорогу до хати, накинулися на нього останніми словами, а в дальшім тягу потурбували його чинно й відтак силувалися запхнути на приготовану фіру і вивезти з села погрожуючи самосудом, якщо поважиться вернути. З тяжкою бідою при помочі учителя вдалося пароxові вирватись із розшалілої товпи. Другої днини напад повторено. Але тим разом пароха на приходстві не було. Поліція поспісувала винуватців нападу і потім обі церкви і приходство опечатала. В тій справі прокураторія веде слідство.

От до чого довела демаґогія непочитальних людців, які обіцяли лемкам, що з переходом на православя Росія пришле їм збіже, муку і гроші. А тепер, замість діставати муку, самі мусять робити складку на удержання батюшки.

Прогнаний з села гр.-кат. священик бував якийсь час по околиці, а опісля вернув на парохію, де на нього перестали нападати, а зате стали терроризувати людей, які остали при гр.-кат. церкві. Кільком збили вікна, порозкидали нічю в полі сіно, а одному завязали в ночі голову і вкинули до парохіяльної свинарні, звідки щойно рано парох випустив його. Тепер Консисторія надала о. Савчука, того самого, яким люди в часі Великодня одушевлялися і якого відправу й особу дуже собі хвалять, однак до церкви з огляду на терор не мають відваги вернути. В Богуші в часі гр.-кат. відправи стоїть при церкві сторожа із православних, щоби хто з їх стада не зайшов до церкви. Думають сердеги, що як нікого до церкви не впустять, то церква буде порожна і тим способом змусять, як кажуть

ІЛЯРІОН СВЕНЦІЦЬКИЙ.

З культурного життя сучасної України.

5. Деякі паралелі з життя української православної церкви в Польщі.

(Докінчення.)

Польща, правда, не знає принципу українізації, тобто допомоги повноті самопрояви українського народу на територіях його чисельної переваги. Це її державне діло, це політичний рахунок деяких польських партій на тим більшу економічну силу польського народу, чим сильнішою буде польонізація, чим ширшою буде денаціоналізація непольських народів у Польщі. Але кожна нація як така хоче осягнути повноту свого життя власними силами і в цему не може перешкодити їй ніяка державність і ніяка конституція. Із цього основного права всякого індивідуального життя користве і українське православне населення Польщі, коли старається власною простою мовою хвалити Господа, пізнавати його закони і ставати кращою перед лицем свого Творця і Судді. Зовсім природно, що це стремління нації стати на вищий ступінь розвитку піддержить кожний справедливий і мудрий горожанин Польщі навіть польської народности, а тим більше добрий пастир церковного стада.

Але як це не дивно, ті що з народу вийшли, ті що з народу живуть, ті що є богатими і сильними непохитною вірою народу, монахи і духовники, у значній більшині польської автокефальної православної церкви — є безумовними противниками думки про українське богослуження. Вони висмівають мужичу простоту мови свого власного народу, замісто духовно-творчою працею на ниві українізації богослужби підняти свою рідню мову на ступінь ієратичної поваги, на яку колись чужинці підняли мову македонських вівчарів, свинопасів і куріїв (гл. Життя і чуда св. Димтрія Солунського). Мало того, отсе саме монашество, що величає себе носіями ідеї і праці печерських первоподвижників — Антонія, Теодосія, Алімпія, Нестора і Мойсея — очевидно в незнанні своєму — топче заповіти любови і згоди, що їх дали чернецтву України великі самітники на Дніпрових кручах. Воно не знає, що основники Лаври Печерської і чернецтва на Русі-Україні говорили скрізь по народньому, чому доказом є історія живої української мови, яку складаємо не тільки на основі памяток письменства України, але й Великоруси 12. віку. Воно переводить слова евангелія: „воздайте кесарева кесарю" і „раби, повинуйтеся господину своєму" — на особлившу мову сліпого і мовчазного низкопоклонства перед подобою царевою, та бездушного тюпкання перед очима пройдешного земного пана. Забули сердеги „воздати Господня Господу" і придбати таланти для пана свого. Очевидно, на суді остаточному що вже гряде — бож не знаємо ні дня ні години кончини нашої — їх осудить судля незлобивий на вічну загибіль і муку в жорстокій і суворій памяти народній.

І ще більшу кару накладе на них суд історії за те, що вони ввели в соблазнь малих цих. Вони то против дару святого Духа, якого слугами обіцялися бути, що дав усім апостолам і їх ученикам силу мови усіх народів, повели богословську молодь отсих самих земляків своїх — українців Волині, Холмщини, Полісся та Білоруси, манівцями і багнами біса народоненависти і безмежної гордині нерозумного богача, що в зарозумілости на свою міць — Бога в серці забув.

Коли прислухатися до чванькуватих резонів, якими волиняки, холмщаки і поліщуки — студенти Львова і Варшави, боронять недоторканости церковно-словянської мови в богослужбі і неукраїнської мови в проповіди, коли прислухатися до урядової мови представників і служителів польської православної церкви, то дійсно бачиш велику ласку божу, що дав тобі дар зору, дар слуху і дар мови, та іскру любови в серці запалив... А що чуда Господні і тепер ще діються, то можна спокійно глядіти в будуччину, коли то і сліпі прозрять, і глухі вчують, і німі промовлять, і з каменя серця викреше іскру сталь життя...

Бажання і потреби кожної нації є дійсно безмежні. Колись заступниця усіх християн оборонила вірний люд України з нерушимої стіни Софійського Собору і Лаврського Успенського храму. Сьогодні благословить вона новому жит-

...ику до відступлення їм церкви. Не хочуть того розуміти, що церкви враз з полями, якого є около 200 моргів, для них на все пропали.

З православия почниве відживати тут і ...офільство. Хто неправославний, той українець, а українці — то „хахлани", яких з села треба вигнати. І тому в обох селах ... приворожено до свідомих українців, особливо до учителів, яких уважають за найбільше в селі лихо і причину ... у справі злобуття церков. Скільки ... тут треба ще праці, праці і ще раз праці!

Осип Голод.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

Де польський Доде?

Ген. Загурський, який щез у Варшаві, виступить польській пресі справу французького роялиста Доде. Обставини, при яких цей генерал встиг вийти з вязниці і сховатись перед владою, що стежила за ним, не є такі ясні, як при справі Доде. Нинішня варшавська преса подає про неї інформації найбільше суперечні. Перші вістки казали, що Загурського звільнили, а він мав тільки явитись у Бельведері, де мав скласти обітницю, що на кожний поклик явиться до слідства. Нині чуємо, що до вязниці у Вильні зголосилось трьох офіцирів із документами від прокуратора і м-ства військових справ, на яких підставі комендант вязниці звільнив Загурського негайно.

У Варшаві дізнавшись про це, заворушились. Загурського не мали наміру ні звільняти ні перевозити до Варшави. Ніхто досі не знає, хто були ці три офіцири-самозванці. Командата вязниці у Вильні, який упав жертвою містифікації, арештували. Чи Загурський є у Варшаві чи поза нею, чи вже на чужині, ніхто не знає. Нема навіть офіціяльного комунікату про стан справи, себто виходить, що уряд веде покищо слідство, щоби мати бодай якісь познаки. „Газету Варшавску Поранну" двічі сконфіскували за статтю про Загуського, якого цей часопис уже вбив і найшов його трупа на полях у Рембертові.

У Варшаві кружляють усі можливі сплітки та здогади; є такі, що вірять в його вбивство, інші в утечу на Радянщину або до Німеччини. Ніхто із знайомих Загурського не в силі дати ніяких інформацій про його утечу. З усієї історії видно, що утеча Загурського була добре підготовлена. Богато таємного в ній нема. Щодня втікає безслідно десятки злочинців, — чому би така втеча не могла вдатись і генералові? Все питання в тому: як довго?

Виборчі висліди.

СКАЛАТ

Вибори до громади міста Скалат відбулися в днях 29, 30. червня і 1. липня ц. р. під знаком жидівсько-польського компромісу з поминенням і цілковитим злекковаженням українського населення в місті. Хоч провідники сіоністичної партії в Скалаті адвокати д-р Беркович і д-р Крон мали від центральної сіоністичної організації у Львові поручення і вказівки, щоби при виборах у Скалаті йти в компромісі з нами, то цього вони в останній хвилі не додержали і пішли на компроміс із поляками відступаючи їм аж 17 мандатів до міської ради, хоч поляки творять у Скалаті заледве 12 проц. населення. Не в тім річ, що сіоністи українців поминули, а головна вина їх у тім, що йдучи у III. колі разом з поляками, змайоризували укр. виборців у той спосіб, що ми в III. колі не вибрали зі своєї лісти ані одного радного. А треба знати, що українці в тім колі, колиб жиди не йшли з розмислом на наше поваленння, були би здобули всіх 12 мандатів, бо були в тім колі в більшости, коли поляків і жидів рахувати окремо. Компроміс жидівсько-польський накинув українцям, правда, 8 мандатів, яких українське населення міста собі не бажало, бо ті радні вигідні в першій мірі полякам.

ДРОГОБИЧЧИНА.

В дописові з Дрогобиччини („Діло", ч. 188) подано, що в *Добростові* вибрано 31 наших, 2 поляків і 1 німця й більше нічого. А це невірно. Во в дійсности наша ліста побідила майже цілковито, а противна з цілим байратом включно провалилася соромно. Величезною більшістю на 32 радних вибрано 31 наших (між ними поставлених в І. колі 2 поляків і 1 німця, які голосували з нами) і 16 наших заступників. Крім цього до складу нової ради входить також один віриліст — камеральний лісовий радник. З противної сторони війшов випадково з І. кола лиш одним голосом більшости сам дотеперішній накаяний війт, колись загально поважаний, дільний і надійний громадянин, а тепер на службі чужих. Не перший це раз справдилася тут пословиця: „Шкода доброго чоловіка на війта". А дійсно шкода того чоловіка, бо й минувшину має гарну, і родину велику, й міг був в волі народу не одну каденцію війтувати, якби був на комісарстві не запропастив своєї доброї слави. Наша організація мала неабиякі трудности до поборення, але завдяки витревалости й послідовности енергічного голови виборчого комітету, поборено щасливо все. Противна партія, щоб удержатись при власти, уживала всяких хитрих способів і давних виборчих штук. Зачалося від того, що кліка піддурила староство, що нібито в селі шкарлятина і нам не дозволено на віче; вона спричинила розвязання зборів услужною поліцією, а дальше не вписала на виборчу лісту ні жінок ні парібків ні дівчат, коли поділила після податку нерівно, по рекламаційнім речинці вписала собі додатково громадське добро і саме цей голос рішив у користь війта. До виборчої салі кліка покликала собі на поміч поліцію, яка в часі виборів інтервеніювала на нашу шкоду; поза тим вибрела собі свою довірочну комісію, яка всгідно з законом ухвалила віддавати картки до рук одного члена-німця і мала ще відвагу внести по виборах протест, хоч річ очевидна, що як були при виборах які надужиття, то чейже не зі сторони безсильної опозиції, а хіба зі сторони тих, що мали у своїх руках цілий виборчий апарат і власть і силу за собою. Є загальна думка, що кліці не ходить так про самі вибори, як радше про продовження безконтрольного папування в громаді. Лиш дивно, що минув уже 4-ий тиждень по виборах, а староство не може чомусь досі зорєнтуватися у виборчих актах, хоч справа до рішення не така трудна там, де по одній стороні стоїть загал, який законним способом заявив свою непохитну волю, а по другій мізерна, морально збанкротована меншість, а по правді тільки одиниця. Хочемо надіятися, що староство вирішить справу безсторонно і дасть уже раз можність легально вибраній новій раді обняти урядування, яке їй справедливо належиться.

Поможім здвигнути дім-захист для українських письменників і журналістів у Ямній. Засвідчім ділом зрозуміння важної культурної праці і виявім свою вдячність українським робітникам пера! Жертви слати на адресу: Львів, Підвальє ч. 7., Земельний Банк Гіпотечний, книжечка ч. 1141.

Виборчий рух.

ВІЧЕ В УСТРИКАХ ДОЛІШНІХ.

В неділю дня 7. серпня ц. р. в год. 3-ій пополудні в салі старого „Сокола" відбулося передвиборче віче українців-робітників рафінерії в справі виборів до громадської ради в Устриках. Віче відкрив короткою промовою голова Окружного Народнього Комітету д-р Олександер Пеленський. Його вибрано теж провідником віча. Реферат про значіння виборів до громадських рад, про потребу солідарности українського робітництва з українським міщанством і селянством і про політичне положення українського народу виголосив делегат Центрального Комітету УНДО, секретар Володимир Целевич. Зібрані робітники вислали своїх двох делегатів до спільного українського виборчого комітету і рішили йти солідарно при виборах до громадської ради. По короткій дискусії закрив віче д-р Пеленський візванням присутніх до згоди і солідарної праці.

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10. І. пов. на щадничу книжечку ч. 7910.

Останні вісти.

Найвищий суд розгляне справу, Сакка і Ванзетті.

Льондон, 12. серпня 1927.

З Бостону подають: Найвищий суд на пленарнім засіданні розгляне протест Сакко і Ванзетті проти рішення суддів Сендерсона і Теера.

Із Чарлставну повідомляють, що през. найв. суду в Месечусетс, Сендерсон заявив, що після розсліджения внесень комітету оборони Сакка і Ванзетті годі говорити про помилку справедливости. Бостонська поліція впала на слід дальших анархістичних приготувань. Анархісти плянували бомбовий замах на вязницю в Бостоні. З одної фабрики літаків украли три аеропланові мотори, які, мабуть, хочуть ужити для вивезення засуджених.

Сакко після 25-денної голодівки такий ослаблений, що не може вдержатися на ногах, коли його не піддержують. Вістку про відложення екзекуції приняв Сакко спокійно. Ванзетті зрадів, що могтиме ще бачитися зі сестрою. Жінка Ванзетті дістала візу на приїзд до Злуч. Держав. Їде до Ню-Иорку за білет, куплений їй комітетом оборони. Везе зі собою відозву з богатьома підписами до губ. Фулера в справі помилування засуджених.

Загострення іміграції в звязи зі справою Сакка і Ванзетті.

Льондон, 19. серпня 1927.

З Вашінгтону подають, що в звязи зі заворушеннями з приводу Сакка і Ванзетті мають загострити регулямін іміграції до Злуч. Держав. Держ. секретар Дейвіс зажадає від роботодавців, щоби розглянули, чи люде занятті у них, мають право побуту в Злуч. Державах

Ген. страйк у Швеції.

Штокгольм, 12. серпня 1927.

Шведський комітет оборони Сакка і Ванзетті звернувся до роб. організацій, аби 18. ц. м. проголосили 24-год. ген. страйк на знак протесту проти присуду та щоби домагалися негайного випущення засуджених. Вкінці комітет взиває бойкотувати американські товари від дня, в котрім виконано би присуд.

Франц.-нім. торговельний договір.

Париж, 12. серпня 1927.

„Пті Пар." повідомляє, що 11. ц. м. прийшло до порозуміння щодо всіх спірних точок у справі торговельного договору між Францією і Німеччиною. Нім. делегація повідомила про це свій уряд. Договір буде підписаний в неділю.

Розвязання ради м. Львова.

Варшава, 12. серпня 1927.

„Епока" подає, що міська рада у Львові буде розвязана в найближчих днях. Рішення в цій справі вже підписано в міністерстві внутр. справ.

...го українського народу, що в болю і горю, в тузі і муці сердечній глядить на стрічу тому, що виринає з хаотичної мряковини в сяйві свободи сонця золотого. Геній українського народу появився вже на далекому овиді. Як осущення і вияв усіх потенцій заложених у масах народніх, він дасть грядучим поколінням закони і форми життя, він збогатить і удосконалить мову простонароддя, підіймаючи її на висоту найніжніших думок найвищих умів людства. За ним підуть усі, кому дорогим є імя громадянина і гідність людини. І поклоняться та покоряться національному генієві провідники віри живої, віри богатої ділами любови, віри глибокої і щирої. Вони то поведуть церков українського народу йому одному призначеними його власними шляхами на нові висоти творчого життя, з яких залунає нове слово вселюдського єднання.

6. Держава майбутности і війна.

Ідеальна державність перестане бути джерелом і знаряддям насили, визиску і всякої неправди; держава виконуватиме тільки волю членів державної збірноти, вона заспокоюватиме спільні потреби горожан і лучитиме їх з людством. Держава і державність в майбутности перестане бути владою, перестане бути божищем, якому люди мали би поклонятися — нова держава стане слугою горожан, бо буде горожанами [illegible]. Тимто всі люди у ній горітимуть одним великим бажанням до ще кращого, до ще вищого, до ще палкішого, щоби збір найкращих працівників, найвищих умів і найпалкіших сердець націй дав не тільки народам гідних провідниківників і виконавців волі збірноти, але й другим збірнотам людства прикладом яснів.

У так складеній державі — слабих і нещасних не буде, бо заховані в них великі скарби сили духа не видадуть їх на поталу насили і гнету. Нужда і слабина стане найсильнішим знаряддям в руках слабих і нуждарів, що перемінить знаряддя насили і визиску на варстати праці і джерела доходу їх життя. Оборотовий капітал робочої сили горожан доведе їх до радісної засібности. Творчі потенції одиниці і збірноти творитимуть завсе загально-людські цінности. В новій державі ніхто не стане боятися великої праці, дужого розмаху думок і полумяних своїх почувань — бо у цьому буде його велике життя.

І так з огляду на все те населення України і СРСР, ідучи на стрічу закріплення свого державного життя, не бажає війни, не хоче її, боїться її.

Не бажає війни тому, що вона перервала би ту добу загального будівництва, в яку ввійшла Україна і Союз. Все то будівництво ще не скоро заспокоїть усі насущні потреби населення, але в кожному випадку воно обраховане для потреб робочого люду, а не для визиску.

Не хотять радяни війни тому, що вона в дійсности нічого кромі загальної руїни на довгі десятиліття не може дати. Сьогодні переможці чи не є слабшими за переможених? — бож переможений може хоча спокійно спати — все одно нічого вже не стратить, а переможці і шелесту нічного і тіни небезпеки бояться.

Бояться війни тому, що вона буде вже на смерть і життя між двома світоглядами. Безпощадна жорстокість! — ось клич, що глубоко в умах завзятих войовників чаїться.

Вислід війни ясний для Союзу: побіда старого світогляду, це якийсь анемічний цар, це ріки крови, це довгі літа мести і межиусобиці, це занепад здобутків національних культур, це нові суспільно-національні бурі. Побіда нового світогляду — це десятиліття повільної агонії старих державностей, це спин життя в осередках великої прожисловости і витвірности, це нужда десятків міліонів. Тимто краще еволюція за революцію, краще мирне вирівнання сил і світоглядів — за боротьбу огнем, мечем і мором.

Україна і Білорусь на випадок побіди старого світогляду безумовно занепадуть на довгі часи. Правобережжя од Десни і по Чорне Море стане дикими полями чужої експльоатації і насили; запанують на них жадні наживи плянтатори. Лівобережжя проглотить Москва, бо за нею стане певно 50 проц. рухливого і тугого населення міст і промислових осередків.

Тверді закони історичного життя нації і держав не зміняють: горе побідженим, горе побідникам! Тож, досить вже війни, грабунку, насили, кривди і неправди! Нехай вже раз прийде царство боже на землю.

НОВИНКИ.

— **Ювілей праці.** Оноді обходив у Львові 50-ліття заводової праці складач друкарні Вид. Сп. „Діло" п. **Тома Костецький.** Ювілят, уроджений в 1864 році, як молодий хлопчина вступив до науки якраз тому 50 літ, себто 11. серпня 1877 р., в друкарні Ставропігійського Інституту, яка була тоді під управою Ст. Гучковського. Тут, з недовгими пропусками, працював він аж до часу, коли останній управитель цеї друкарні, п. Яськів, відпустив його разом з іншими зорганізованими друкарськими робітниками. Ювілят від кількох літ працює в друкарні „Діла". В день ювілею товариші зложили йому бажання, а зокрема від управи друкарні зложив йому бажання п. Буняк.

— **Про стан музичної культури на Рад. Україні** матиме у Львові — як зачуваємо — інформаційний відчит голова Муз. Т-ва ім. Леонтовича в Харкові, Петро Козицький, який у повороті з Франкфурту над Майном, куди їздив на міжнародню музичну виставку, загостить до Львова після 20-го ц. м. Близші подробиці про цей відчит подамо пізніше.

— **Диверзійна ватага** появилася 8-го ц. м. в лісах над Збручем проти Товстого—Грималова. Скількість диверзантів незначна. Ограблено двір в Козині. Влада дала наказ зробити обляву, але досі удалося зловити тільки одного.

— **Любовні трагедії.** На фільварку Підліски, львівського пов., стріляв ізза кущів 22-літній парубок Головка до своєї нареченої, з помсти,що не хотіла вийти за нього; дівчина ранена, парубок арештований. — У Тернополі застрілив Йосиф Пущинський, брат директора гімназії, жінку свого найблизшого сусіда Сидоровича і одночасно сам відобрав собі життя. Ніхто в місті не підозрівав можливости такої любовної трагедії між двома її жертвами. — У Загребі застрілився 32-літній поліційний урядовець Тіліяк, який закохався смертельно в найкращій югославянській дівчині, 17-літній Стефіці Відавіч, що одержала титул „Міс Югославія" і брала участь у міжнароднім конкурсі краси. Бідний урядовець залишив безліч любовних віршів, де оспівував принади своєї холодної Музи.

— **Катастрофи.** У Познанщині велика буря зробила шкоди в Познані та околиці. — Над Шавницею перейшла велика буря; громи приголомшили 5 осіб. — 5 осіб поранили громи у Закопанім, на шпилях. — У Тиролі забився в горах на прогульці проф. віденського університету д-р Отто Сакс і проф. універс. з Фрайбургу Піккар із жінкою.

— **Рецепти з тамтого світа.** У Льондоні судили дві дами Гаррей і Гільтон, які відкрили клінічну амбуляторію із санаторією, взявши собі фірму поважаного лікаря д-ра Біль, що мав велику прикмету: був від кількох літ небіщиком. Д-р Біль мав лічити пацієнтів зпоза гробу через медія цих двох дам. Найшлося чимало спіритистів, які вірили в рецепти диктовані духом лікаря. Ті рецепти деяким помагали постійно, а саме: обом дамам, власницям цього підприємства. Аж найшовся якийсь злобний журналіст, який теж пішов туди лікуватись, а приглянувшись добре методам цієї загробної санаторії, поручив її теж поліції.

— **Перехитрили.** Тінь смішности впала на одного з найбільших англійських героїв, князя детективів Уенслі, голови тайної поліції. Роками відкривав він найхитріших ошуканців, арештував вломників і вмів оминати їх помсти. Його дім був зразком новітньої „кримінальної" техніки: всі можливі апарати забезпеки: пастки, дзвінки, автомати, осліплюючі проміння берегли туди доступу злочинцям. Уенслі дістав кілька місяців тому листи, якими чванився між товаришами, де вломники погрожували йому, що відвідають його „замок" і ограблять його. Уенслі виїхав цими днями на один день з Льондону, а коли вернувся, ствердив, що вломники додержали слова. Не помогла навіть охорона агентів довкола його хати. Вломники на доказ своєї зручности забрали із собою сламший апарат, який мав перешкоджувати всякому вломові. Кажуть, що Уенслі після такої невдачі думає про димісію.

— **Пішки довкола світа.** До англійського міста Діль прийшов пішки мандрівник Роберт Уайт, який вибрався довкола світа без сотика в кишені. 11. червня він виїхав з Нової Фундляндії і працював на пароплаві як робітник за білет і харч. Тепер іде через Англію заробляючи як може. З Льондону Уайт піде по Франції, Італії і далі на Схід, аж до Індій; звідти переїде в Австралію, до півд. Америки і через усю Америку хоче вернутись на батьківщину.

— **З мудрощів 80-літнього міліонера.** Король машин, машинового царства Зл. Держав, Фаргюгар, видав свою автобіографію, після 80 літ великого досвіду, які довели його до міліонів. Його твір, у добі, коли міліони всім потрібні, належить до найбільше читаних в Америці. Фаргюгар вихований в інтелігентній родині квакрів, дістав дома основну освіту і почав свою карієру у варштаті машин. Двічі стихійні катастрофи руйнували його майно, і тричі він доходив до міліонів. Головні принципи купецького розмахового успіху вважає він такі: віра в Бога, довіря до себе і до людей, добрі приятелі, недовіря до всякої спекуляції, непохитна чесність. При всіх них даних слід знати: „найважче здобути перший міліон". Такий заголовок має його книжка. 80-літній міліонер дає ще одну першорядну раду всім, що хотять піти його слідами: читати пильно добрі книжки. Мабуть тому нема надії, що найде він у нас богато наслідувачів.

— **Священик самозванець.** Німецьке містечко Сторков шукало священика. Дали обяву в часопис і бурмистр дістав чимало прохань. Між проханнями звернуло на себе увагу одно: капеляна Павла Мартіна з Берліна, який мав пregарні документи, а ще краще викладав у письмі про обовязки пароха. Його покликали. Але лист із запрошенням попав у руки його товаришів... кельнерів, які повідомили поліцію. Поліція дала Мартінові виїхати на посаду і ждала менту, коли він надягне ризи, щоби відправити богослуження. Тоді його арештували. Мартін признався у слідстві, що має сильний нахил до священичого стану, бо колись як хлопчина довго служив до Служби Божої. Уже минулого року він виступав як священик в іншім містечку кілька місяців — за що сидів 3 міс. у вязниці. Вязниця не відстрашила його від нової проби. Тепер знову піде на вязничну покуту.

— **Михайло Голинський** співає нині 13. ц. м. у міському театрі в „Аїді".

Сільсько-хліборобська вистава в Стрию.

КОМУНІКАТ.

Вже небавом, 25. вересня ц. р., відбудеться святочне отворення першої по війні української хліборобської вистави в Стрию. Оця вистава має виявити успіхи кількалітньої важкої праці суспільних хліборобсько-економічних установ Стрийщини, себто „Повітового Союзу Кооператив" і „Маслосоюзу" та хліборобської кооперації під прапором стрийської філії Т-ва „Сільський Господар". Ця вистава має позатим виявити всі успіхи українського ремесла, торговлі і промислу в стрийській окрузі, оскільки вони працюють для села. Вся отся праця ведеться від кількох літ серед найтяжчих господарських умов і виключно власними силами. Таким чином ця вистава має бути першим голосним проявом радости по довгих роках напруженого господарського труду цілої стрийської області, має бути проявом досягнень повсякденного лицарського змагання на всіх шляхах сільсько-хліборобської праці, найпевнішою провіркою життєздатности тутешнього українського господарства.

З цього приводу — це *областна вистава.*

При цьому треба завважати, що зі стрийської економічної области виставовий комітет збирає передовсім такі прояви хліборобської праці, які мають нам дати меньшебільше *вірний образ загального рівня місцевої хліборобської і взагалі сільської культури.* Таким чином, пізнавши на виставі дійсність, стрийські областні хліборобські організації краще й легше зложать правильний плян своєї дальшої праці.

Алеж на цьому не кінчиться мета вистави. Хліборобські інституції, що організують її, бажають наглядно спопулярізувати ці засоби, які на їх думку треба масово ввести на Підкарпатті і взагалі в українське село, щоб вище піднести теперішню хліборобську дійсність, щоби прискорити поступ сільського гаразду і сільської культури. Ці засоби не все найдуться в самій стрийській области, їх треба вібрати на виставу хочби в дальшого світу. Мається тут на увазі нові роди випробованих збіж, графічний і наглядний доказ розумного вживання помічних навозів, кращої техніки в механічній управі ріллі, всякі поступові рільничі машини расову худобу (корови, свині, дріб...), потрібне селові ремесло і промисл.

З цього приводу *стрийська областна вистава свідомо й радо виходить поза межі стрийської господарської области.* Маючи це на увазі, виставовий комітет звертається до всіх українських взірцевих господарств, до всіх українських хліборобських організацій, промисловців, ремісників і т. п., щоб вони збогатили стрийську виставу всіми взірцевими засобами, які можуть прискорити поступ селянського гаразду та внести в село більше вигоди, задовілля і краси!

Очевидно, ця справа буде наладнана так, що на виставі, при сподіванім постійнім великім зїзді селян, *чимало із цих взірцевих експонатів можна буде збути,* якщо виставці заявлять на це свою згоду.

Перша по війні українська хліборобська вистава вже самим своїм почином повинна розбудити найживіше заінтересування всіх живих сил нашого вже широкого і досить сильного визвольного господарського зусилля. І це заінтересування є! З усіх підкарпатських сіл щоденно напливають звідомлення про певну висилку на виставу всяких збіж (у снопах і зерні), городини, овочів, корів, рогатого молодняку, свиней, дробу, возів, плугів та млинків, зроблених селянськими майстрами, полотен, вишивок і т. п. Особливо жваво ладяться до цеї вистави стрийські міщани. Фабрики заповідають присилку цікавих рільничих машин. „Молочарський Союз" переведе на стрийській виставі оцінку всього українського кооперативного масла. Прекрасно заповідається бджільничий відділ. „Ревізійний Союз Українських Кооператив", „Українське Мистецтво", „Сільський Господар", Центро-Союз", „Народня Торговля", „Червона Калина", українські хліборобські видавництва і всі українські промислові заведення вже зголосили свою участь у виставі. Остаточний речинець для дальших зголошень: кінець цего місяця. Висилка експонатів має послідувати: 15. вересня. В засаді самі виставці уладжують визначені їм місця.

Цей чинний запал зростає, особливо від коли проширено вістку, що польські господарські організації ладять на цей сам час у Стрию свою хліборобську виставу. Виставовий стрийський комітет не сподівався цеї яскравої несподіванки. Навпаки — ця обставина повинна викликати здвоєння зусиль усіх станиць нашої хліборобської і взагалі господарської праці! Треба все зробити і все робиться, щоби стрийська вистава випала якнайкраще і пройшла серед постійного заінтересування всіх наших живих і творчих народніх сил.

ОПОВІСТКИ.

Новий Український Театр дир. П. Карабіневича.

Войнилів:
14.VIII. Запорожець за Дунаєм.
Болшівці:
15.VIII. Запорожський скарб.
16.VIII. Вихрест.
17.VIII. Циганка Аза.
18.VIII. Ой, не ходи Грицю.
20.VIII. Діти Агасвера.
21.VIII. Запорожець за Дунаєм.

До відома української еміграції. Отсим доводиться до відома української еміграції, що при Українській Станиці в м. Калішу відкрито бюро праці. Хто шукає роботи або робітників, просимо звертатися на адресу: Каліш, поштова скринька 61, Бюро Праці. 1—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Подяка.

Центральний Виділ Товариства „Українська Захоронка" у Львові має честь отсим зложити щиру подяку Амер. Нар. Обєднанню за щедру жертву, яку надіслало на руки Вп. п. Марії Фаланової для Товариства „Українська Захоронка" у Львові в квоті 250 амер. долярів (100+100+50) та поручається і на дальше згадам на цю так важну ціль виховання нашої дітвори, наших заморських Земляків.

За Виділ Т-ва „Українська Захоронка" у Львові, Руська 3.

Олена Гординська голова. *Олена Саввакова* за секретаря.
Ольга Лончина скарбничка.

Конкурс

на управителів а): гімназій „Рідної Школи" у Дрогобичі, Львові, Станиславові Тернополі; б) семінарій „Рідної Школи" у Коломиї, Стрию, Львові (жіноча) з речинцем внощення зголошення до 22. серпня 1927 вкл. Рефлектується в першій мірі на відповідних емеритів або іспитованих учителів, що є на етаті „Рідної Школи". Зголошення й документи звертати на адресу: Головна Управа „Рідної Школи", Львів, Ринок ч. 10. 200 1—3

Конкурс.

на управителя української Торговельної Школи у Львові. Першенство мають відповідно кваліфіковані емерити, або ті кандидати, що перейдуть виключно на етат „Рідної Школи". Писемні удокументовані зголошення приймає до 22. серпня 1927 вкл. Головна Управа „Рідної Школи" Львів, Ринок ч. 10. 211 1—3

За редакцію відповідає д-р Іван Німчук. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.